

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnia huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

VII. Qualis Sacramentorum sit Neceßitas?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

QVÆSTIO VI.

*An Res & Verba Sacramentorum
sint immutabiliter deter-
minata?*

LUTHERVS libr. de Captiuit. Babyl. cap. de Baptis.
Sat esse ait, baptizari in nomine Domini: Imo fu-
scipi in nomine Domini, et si minister non det in no-
mine Domini. Hoc tamen reuocauit anno 535.

BRENTIUS tamen & Zwinglius concepta verba
floccipendunt. Planè detexiores Gnostici, qui etsi in-
stituta mutarent, sua tamen certa seruabant. Vide in
Geneal. p. 3. q. 1.

A V T O R. 1. Res & Verba Sacra-
mentorū nouæ legis à Deo determinata
sunt sic, vt mutare nefas sit, Additione
vocis, aut Detractione, aut Mutatione
synonymica, aut Corruptione syllabarū,
vel Transpositione, vel Interruptione
longiore. 2. Sat tamen est seruari sub-
stantiale formæ integritatem, quæ in
sensu ac significatu verborum consistit.
Accidētalis nil derogat veritati Sacramē-
ti; nisi fiat studio nouum inuehendi ritū
in Ecclesiam. Sic enim non foret inten-
tio faciendi, quod facit Ecclesia.

RATIONES euincunt. 1. Quia cùm
Sacramenta solum à Deo potuerint in-
stitui; etiam formam, vt præcipuam par-
tem, institutam esse necesse est: adeò vt
non sit Sacramentum, cùm non sit,
quod Deus instituit. 2. Materiam Sa-
cramenti mutare nefas: ergo & formam.
3. Verba Sacrae Scripturæ, ad signifi-
candum scripta, mutare nefas: grandius ergo
mutare formalia Sacramenti ad Sancti-
ficandum instituta.

4. Ita S. Patres. Augustinus libro 6.
contra Donatistas, cap. 25. *Certa sunt
verba Euangelica, sine quibus non posse
consecrari Baptismus.* Tertullianus libro de
Baptismo. *Lex tingendi imposita est, &
forma prescripta.*

QVÆSTIO VII.

*Qualis Sacramentorum sit Ne-
cessaria?*

LUTHERANVS Kemnitius in Exam. Trid. Seß. 7.
Cap. 4. Necessitatem Sacramentorum opponunt
(Tridentini) iustificationi per solam Fidem. &c. Sicut
non sequitur; Sacraenta ad salutem sunt necessaria; ergo
non solus Christus suo merito nobis eam acquisivit: ita
non sequitur. Ergo non per solam fidem accipimus gratia-
m iustificationis. Plura eiusdem mendacia in Concili-
um Tridentinum vide in meo Antipap. part. 3.
quæst. 2.

LUTHERVS libr. de Captiuit. Babyl. cap. de Bapt.
Baptismus neminem iustificat, nec ulli prodest: sed Fides
in Verbum promissione. In Ass. i. artic. Nos dicimus,
nec noui, nec Veteris Testamenti Sacraenta, sed solam
fidem iustificat. Et libro contra Cochlaeum. Non po-
test illa pars iustificationis tribui Baptismo.

MELANCHTHON in Loci anno 1522. editis.
Non iustificant signa, ut *Apostolus* ait: Circumcisio ni-
hil est ita Baptismus nihil est; participatio mensa Domi-
ni nihil est.

II. **C A L V I N V S** in Antid. Trid. ibid. sic
calumniatur. Boni Patres pro sua crastinie non
aduertunt; quicquid nobis grata per Sacra-
menta confertur, nihilominus fidei imputandum.
Qui enim Fidem à Sacramentis separat, perin-
de facit, ac si animam à corpore tolleret. Ergo
quemadmodum Euangely doctrinam non ex-
cludimus, cum dicimus nos solā fide Christi
gratiam adipisci: ita nec Sacraenta: quo-
rum eadens ratio est; cùm Euangely sint Si-
gilla.

Vna utriusque calumniandi est sententia;
Sacraenta non adeo esse necessaria, vt sine
iis, facto, vel voto, salus nulli contingere
queat; etsi utilia sint. Nam sola Fides iustifi-
care potest.

A V T O R. 1. Nulla Sacraenta ha-
bent absolutam necessitatem: quod sine
his saluare Deus valeat. Aliqua tamen
necessitate præcepti, & medii sunt sim-
pliciter necessaria: vt omnibus Baptis-
mus; relapsis Poenitentia: Ordo, Eccle-
siæ; hic tamen non singulis. Quia Ioa. 3.
Nisi

Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto non potest intrare in regnum Dei. Luc. 13. Nisi Pænitentiam habueritis, omnes similiter peribitis.

H. Eucharistia, Confirmatio, Extrema Vnctio, & Matrimonium ipsi Ecclesiae necessaria sunt necessitate medii ad bene esse; non simpliciter.

III. S. Concilii Tridentini Sess. 7. Can. 4. definitio est ista. *Si quis dixerit, 1. Sacmenta nouæ legis, non esse necessaria ad salutem, sed superflua: (vt Anabaptista & Zwingiani dicunt:) 2. Et sine eis, aut eorum voto, per Solam Fidem, homines à Deo gratiam iustificationis adipisci: (vt Lutherani & Caluinistæ volunt) 3. Licet omnia singulis necessaria non sint; anathema sit.*

Lutheri-Caluinistæ autem negant cætera omnia esse Sacra menta; solum Baptismum, & Coenam asserunt; quia hæc solum præcepta sunt, vt media laudis; Sed Vtilia tantum; vt fidem excitant, nutriant, augeant: *Quia representant id oculis, quod Verbum auribus. Ideoque necessaria ad bene esse; nō simpliciter. Vnde Apologia Confessionis a. 13. comparat ea picturæ, ad salutem necessariæ; sed solum valde rudibus.*

DICO AD I. Keminitii. Mendax calumnia est. Nam Concilium damnat hoc: *Sola fide immediate salutem accipi: ac proinde Sacmenta non absolute esse necessaria.* Concilium quoque prærequisitum fidem; non excludit: Et non sufficere solam docet; sed Sacmentum esse re; aut voto simpliciter necessarium.

AD II. Caluni. Iam patet. Adde, nos docere, quod iustificet Deus remittens peccata ex Autoritate Christi ut,

sed & Meritorie; Verbum Dei verò solum instrumentaliter; at Sacrementum quoque simpliciter & efficienter.

Q VÆSTIO VIII.

Autor Sacramentorum an solus sit Christus?

CALVINVS in Antid. Concilii Trid. Sess. 7. Can. 1. Baptismum & Coenam à Christo instituta solo: cætera esse nulla; minus à Christo. V THERANVS Kemnitius p. 2. Exam. huic citat S. Cyprian. Hugo, Lombardum.

AVTOR. Concilium Tridentinum Sess. 7. Can. 1. *Si quis dixerit, Sacmenta nouæ legis non esse omnia à IESU Christo instituta: anathema sit:* Idque immedia te à Christo: ceremoniæ omnes cæteræ à Christo mediatae promanant ab auctoritate Ecclesia. 1. Quia in Scriptura, Apostoli vocantur solum Dispensatores & Ministri mysteriorum Dei. 1. Cor. 4. 2. Quia etiam Veteris Testamenti Sacra menta à Deo solo erant instituta; à Moyse autem promulgata. 3. Ita Patres: ipsique S. Cyprianus.

Hugo & Lombardus intelligunt promulgationem, non institutionem. Alex. ab Ales, Confirmationem à Concilio Mel densi post mortem Apostolorum institutam esse: Idemque & Bonaventura, Pœnitentiam ab Apostolis, non à Christo. ISTA defendi non possunt: adeò constat contrarium.

Q VÆSTIO IX.

Minister Sacramenterum ordinarius an sit quilibet baptizatus?

V THERANVS libro de Misa privata: *Ego non dedam, quod Papista dicunt: Nullum Angorum, nec Mariam ipsam consecrare posse. Sed ē contra dico: Si diabolus veniret, & ego postea resisticerem ei, boicum sic irrefuisse in officium pastoris Ecclesia, in specie huminis vocatum ad prædicandum, & publicè in*

B.c.s.